

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (първи състав)

12 декември 1989 година *

„Свободно движение на хора– Декларация за пребиваване”

По дело С-322/88

с предмет преюдициално запитване, отправено към Съда на основание член 177 от Договора за ЕИО от Pretura di Volterra (Италия), в рамките на наказателно производство по делото, висящо пред този съд срещу

Lothar Messner

относно тълкуването на член 3, буква в) и член 5б, параграф 1 от Договора за ЕИО,

СЪДЪТ (първи състав),

в състав: сър Gordon Slynn, председател на състава, г-н R . Joliet и г-н G . C . Rodríguez Iglesias, съдии,

генерален адвокат : г-н J . Mischo,

секретар: г-н D. Louterman, главен администратор,

като има предвид становищата, представени:

- за италианското правителство, от г-н Ivo Braguglia, avvocato dello Statop,

- Комисията на Европейските общности от г-н Guido Berardis, член на правната й служба,

като взе предвид доклада за заседанието след изслушването на страните, проведено на 29 юни 1989 г.,

след като изслуша становището на генералния адвокат, представено на заседанието от 12 октомври 1989 г.,

---

* Език на производството: италиански.

Решение

1. С Определение от 14 септември 1988 г., постъпило в Съда на 28 септември 1988 г., Pretura di Volterra (Районен съд, Volterra) е отправил към Съда на основание член 177 от Договора за ЕИО преюдициален въпрос за тълкуване на член 3, буква в) и член 56, параграф 1 от Договора за ЕИО във връзка със свободното движение на хора.
2. Въпросът е бил повдигнат в наказателно производство срещу Lothar Messner, германски гражданин, който е обвинен в неподаване в тридневен срок от влизане на италианска територия на декларацията за пребиваване, предвидена в италианското законодателство. По отношение на гражданите на държавите-членки това задължение е възложено на заетите лица и на лицата, които предоставят или получават услуги, които имат намерение да останат в Италия повече от три месеца. Нарушаването на това задължение се наказва с лишаване от свобода за срок до три месеца или с глоба от 400 000 ITL.
3. Тъй като националният съд се е усъмнил в съвместимостта на това законодателно решение с правото на Общността, той е спрял производството и отправил следния въпрос към Съда за преюдициално решение:

“Може ли член 3, буква в) във връзка с член 56, параграф 1 от Договора за ЕИО да се тълкува в смисъл, че Италия може законно да наложи на гражданите на друга държава-членка на Общността задължение да подават официална декларация за пребиваване в срок от три дни от влизането на италианска територия, неспазването на което влече след себе си наказателна отговорност, предвид факта, че подобно феодално задължение, чийто характер и цел са явно деспотични, и което очевидно е вдъхновено от ксенофобия, не може да бъде оправдано на никакво конкретно основание за обществен ред, сигурност или здраве?”

4. За по-пълно изложение на фактите по главното производство, разглежданите разпоредби на правото на Общността, ходът на производството и писмените становища, представени на Съда, да се разгледа доклада от заседанието. Тези елементи на делото се споменават или разглеждат по-долу, само доколкото това е нужно за аргументацията на Съда.
5. По същество въпросът, зададен от националният съд, е дали фактът, че дадена държава-членка налага на гражданите на другите държави-членки, които упражняват правото си на свободно движение, задължението да подават декларация за пребиваване в срок от три дни от влизането на италианска територия, неспазването на което влече след себе си наказателна отговорност, е съвместимо с разпоредбите на правото на Общността за свободното движение на хора.
6. В решението си от 7 юли 1976 г., (по дело Watson и Belmann, 118/75, Recueil, стр. 1185), Съдът вече се произнесе, че със създаването на принципа за свободно движение на хора и предоставянето на всяко лице, което попада в неговия обхват, на правото на достъп до територията на държавите-членки,

за целите, предвидени от Договора, правото на Общността не изключва правото на държавите-членки да приемат мерки, които дават възможност на националните власти да са наясно с движението на населението, засягащо тяхната територия.

7. Съдът посочи, че според член 8, параграф 2 от Директива 68/360/ЕИО на Съвета от 15 октомври 1968 г. за премахване на ограниченията за движението и пребиваването в рамките на Общността на работници на държавите-членки и на техните семейства (ОВ L 257, стр. 13) и член 4, параграф 2 от Директива 73/148/ЕИО на Съвета от 21 май 1973 г. за премахване на ограниченията за движението и пребиваването в рамките на Общността на граждани на държавите-членки във връзка с установяването и предоставянето на услуги (ОВ 1973 г., L 172, стр. 14), компетентните власти в държавите-членки могат за изискват от гражданите на другите държави-членки да уведомят властите на съответната държава за присъствието си.
8. Следователно, Съдът прави извода, че такова задължение само по себе си не може да се счита за нарушение на правилата относно свободното движение на хора. Той посочи, обаче, че до нарушаване може да доведе налагането на юридически формалности, които са устроени така, че да ограничават свободата на движение, предвидена от договора, или ограничават правото, предоставено на гражданите на държавите-членки да влизат и пребивават на територията на всяка от останалите държави-членки за целите, предвидени от правото на Общността (решение от 7 юли 1976 г., точка 18, цитирано по-горе).
9. От посоченото решение е видно, че в частност такъв е случаят, когато срокът, даден на чужденците да декларират пристигането си не е разумен или когато наказанията за неизпълнение на това задължение не са пропорционални на тежестта на нарушението.
10. В тази връзка, трябва да се посочи, че тридневният срок, упоменат в преюдициалния въпрос, се явява изключително ограничителен, предвид необходимостта от достатъчно време за пътуване на съответните лица от границата до тяхното местоназначение, откриване на компетентните власти и изпълняване на необходимите административни формалности
11. Налагането на такъв срок не изглежда да е абсолютно наложително за защита на интереса на приемащата държава за да е тя наясно с движенията на населението, които се извършват на нейната територия. Няма причини да се предполага, че тези интереси биха били засегнати с допускането на по-дълъг срок. Това становище намира подкрепа и във факта, че мнозинството от държавите-членки на Общността, които налагат подобно задължение, предвиждат значително по-дълги срокове.
12. Следователно, срокът от три дни не може да се счита за разумен.
13. По отношение на санкциите, предвидени за неспазване на разглежданите тук законодателни разпоредби, които са лишаване от свобода или глоба, трябва да се посочи, е глобата е недопустима, ако предвиденият срок, за подаването на декларация за пребиваване е неразумен.
14. Наред с това трябва да се отбележи, че Съдът вече постанови в решението си от 3 юли 1980 г. (по дело Pieck, 157/79, точка 19, Recueil, стр. 2171), във

връзка с неизпълнение на необходимите формалности за установяване на правото на пребиваване на работник, който се ползва със закрилата на правото на Общността, че докато националните власти имат право да санкционират неспазването на такива разпоредби с наказания, сравними с налаганите за дребни нарушения, извършени от техните собствени граждани, не може да бъде оправдано налагането на наказание, което е толкова непропорционално на тежестта на нарушението, че да стане пречка за свободното движение на хора. Точно такъв би бил случаят, ако наказанието е лишаване от свобода.

15. Следователно на националния съд трябва да се отговори, че несъвместимо би било с разпоредбите на правото на Общността за свободно движение на хора, държава-членка да налага на гражданите на друга държава-членка, които упражняват правото си на свободно движение, задължението да подадат декларация за пребиваване в срок от три дни от влизане на нейна територия, неспазването на което води до наказателна отговорност.

По съдебните разноски

16. Разходите, направени от италианското правителство и от Комисията на Европейските общности, за представяне на становища пред Съда, не подлежат на възстановяване. С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред препращащата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски.

По изложените съображения,

Съдът (първи състав),

като се произнася по въпроса, отправен му от Pretura di Volterra (Районен съд, Volterra), с Определение от 14 септември 1988 г., реши:

Несъвместимо е с разпоредбите на правото на Общността за свободно движение на хора, държава-членка да налага на гражданите на друга държава-членка, които упражняват правото си на свободно движение, задължението да подадат декларация за пребиваване в срок от три дни от влизане на нейна територия, неспазването на което води до наказателна отговорност.

Подписи

Произнесено в открито съдебно заседание в Люксембург на 12 декември 1989 година.

Подписи